

Informatie over Handelings Gericht Werken

HGW: Handelings Gericht Werken is voor ons een manier om zo goed mogelijk aan te sluiten bij wat uw kind nodig heeft. Kinderen zijn verschillend en door daar als school goed mee om te gaan, vinden kinderen het leren leuk en lukt het vaak ook beter.

HGW heeft 7 uitgangspunten. Die zijn natuurlijk vrij theoretisch. Wat wij willen proberen is om alle uitgangspunten concreet te maken voor u als ouder. Wat zou je daar nu van kunnen zien als je Den Duin binnenloopt.

UITGANGSPUNT 1

De onderwijsbehoeften van leerlingen staan centraal. Wat heeft een leerling nodig om een bepaald doel te halen. Denk aan extra uitleg op een andere manier, meer tijd, of moeilijker werk. Hoe kan de leerkracht de leerlingen hierbij zo goed mogelijk ondersteunen.

Een voorbeeld van dit uitgangspunt zoals je het in de school zou kunnen zien.

Hans vindt tellen heel lastig. Hij weet bijvoorbeeld niet als er 5 stippen op een dobbelsteen staan, hoe hij die moet tellen. Alle extra spelletjes en werkjes over tellen die de juf met hem wil doen, vindt hij saai. De juf gaat bedenken wat Hans dan wel leuk vindt. Elke maandag vertelt Hans enthousiast over zijn avonturen bij het vissen. Dit neemt de juf als uitgangspunt. Ze regelt een hengelspel en plakt op elk visje stippen. Hans moet met de dobbelsteen gooien en dan het visje zoeken met hetzelfde aantal stippen. Nu is Hans wel enthousiast! Vol overgave gaat hij spelen en uiteindelijk wordt het doel bereikt. Hans kan tellen!

Als school doen we ook al een aantal dingen die met dit uitgangspunt te maken hebben.

- Bij de werkkaarten van de kleuters en groep 3, en bij de contracten vanaf groep 4 staan keuzewerkjes en "alleen voor mij" taken. Op deze manier kan de leerling zelf beslissen wat hij wil gaan doen.
- Bij onze rekenmethode werken we met een routeboekje. Kinderen die heel goed zijn in rekenen hoeven niet altijd te luisteren als de juf de uitleg geeft. Zij hebben al laten zien in hun werkjes dat ze die sommen kunnen. Nu mogen zij meteen aan de slag met andere sommen die net wat meer uitdaging bieden.
- In alle groepen werken we met een instructietafel. Kinderen die veel moeite hebben met bepaalde lesstof kunnen hier nog een keer extra uitleg krijgen van de juf.
- Lang op een stoel zitten en veel schrijven en luisteren, dat werkt zeker niet voor alle kinderen. Veel kinderen hebben het echt nodig om tussendoor te bewegen, even te roepen of op een andere manier energie kwijt te kunnen. Daarom werken we in alle groepen met "energizers". Tussen de lessen door even de energie kwijt kunnen om vervolgens weer lekker samen verder te werken. En als we zelf een studiemiddag hebben doen we er ook vaak 1 tussendoor!

Dit zijn een paar voorbeelden van het eerste uitgangspunt van HGW.

We hebben dus al heel wat, maar willen hier bewust aan verder werken, het uitbouwen.

Groepsoverzicht

We hebben allemaal een groepsoverzicht gemaakt. Een lijst met de namen van alle kinderen met daarachter een aantal kolommen. Voor elk kind vullen we in wat positief en stimulerend is. Op die manier hebben we per kind een beeld (zoals de visjes van Hans) van wat we kunnen benutten.

UITGANGSPUNT 2

Het gaat om afstemming en wisselwerking. We kijken naar de wisselwerking tussen kinderen, hun ouders, hun groep en onszelf als leerkracht en handelen daar zoveel mogelijk naar.

Een voorbeeld van dit uitgangspunt zoals je het in de school zou kunnen zien.

Sanne is een gemiddelde leerling. Ze doet altijd goed mee met de lessen en ook het spelen met andere kinderen gaat goed. Als Sanne een broertje krijgt, verandert haar gedrag. Ze vraagt ineens meer aandacht. Zowel van de leerkracht tijdens de les maar ook bij het buitenspelen valt het op. Ze reageert anders en zit duidelijk niet lekker in haar vel. De leerkracht vraagt de ouders op gesprek. Al snel blijkt dat Sanne zich thuis hetzelfde gedraagt als op school. Aanleiding lijkt de geboorte van haar broertje en het feit dat de aandacht verdeeld moet worden. De afspraak die gemaakt wordt is dat Sanne thuis een paar keer per dag de aandacht alleen krijgt. Op school zal de leerkracht Sanne positief benaderen en complimenteren. Ook gaat de leerkracht gedurende de dag een moment zoeken om aan Sanne te vragen hoe het gaat. Na een paar weken lijkt Sanne weer beter in haar vel te zitten. Ze is gewend aan de nieuwe gezinssituatie en draait ook op school weer lekker mee.

Als school doen we ook al een aantal dingen die met dit uitgangspunt te maken hebben.

- *Oudergesprekken*
Zodra uw kind op onze school komt, starten we met een intake-gesprek. Verder zijn er de kennismakingsgesprekken, eventuele gesprekken tussendoor en indien nodig gesprekken met de groepsleerkracht en andere interne/ externe collega's. Uit deze gesprekken halen we informatie die we in de klas kunnen gebruiken.
- *Vragenlijsten*
Als u kind bij ons op school komt, ontvangt u van ons een vragenlijst. Op die vragenlijst vult u bijzonderheden, talenten of moeilijkheden in, die passen bij uw kind. Door die informatie te gebruiken, stemmen we al zoveel mogelijk af op uw kind. De kinderen zelf vullen vanaf groep 4 elk jaar een vragenlijst in. Deze informatie geeft hun beeld weer en biedt ook mogelijkheden tot afstemming.
- *Sociogram*
In de groepen 5 tot en met 8 nemen we minimaal 2x per jaar het sociogram af. Alle leerlingen geven aan met wie ze wel/niet graag samenspelen en samenwerken. Op die manier doorzien we de verhoudingen binnen de groep. Dit geeft ons informatie welke kinderen erg populair zijn in de groep en welke kinderen sociaal minder aansluiting hebben. Ook dit is van belang om te kijken wat kinderen nodig hebben.
- *Maatjeswerk*
Twee keer per jaar gaan wij als leerkracht een kijkje nemen bij een van onze collega's: Maatjeswerk. Door bij een ander te kijken zien we vaak dingen die we ook in onze eigen groep toe kunnen passen. Soms kijken we gericht naar een vraag

van een leerkracht. Door extra informatie uit zo'n bezoek kan de leerkracht weer andere inzichten krijgen.

- *Besprekingen*

Door de verschillende besprekingen op onze school over onze leerlingen verkrijgen we kennis en informatie die zorgen dat we kunnen afstemmen. Soms hebben we informatie nodig van een collega, soms van maatschappelijk werk, de schoolpsycholoog of een ander intern/externe specialist. Door met al die verschillende mensen samen te werken vergaren we de informatie en kennis die we kunnen gebruiken in de klas.

- *SVIB*

Gedurende de dag zijn we natuurlijk erg druk bezig. Soms is het goed later eens rustig op beeld terug te zien wat er gebeurt in een groep. Op die manier kunnen we kijken naar ons eigen handelen, de reacties van individuele leerlingen of een groep daarop. Die beelden kunnen we dan weer gebruiken als basis voor begeleiding om onszelf verder te ontwikkelen.

Dit zijn een paar voorbeelden van het tweede uitgangspunt van HGW.

We hebben dus ook op dit gebied al heel wat, maar willen hier aan verder werken, het uitbouwen.

Groepsoverzicht

We hebben allemaal een groepsoverzicht gemaakt. Een lijst met de namen van alle kinderen met daarachter een aantal kolommen. Voor elk kind vullen we in wat positief en stimulerend is. Ook belemmerende factoren noteren we. Op die manier kunnen we kijken wat een leerling nodig heeft zo goed mogelijk te kunnen leren.

Uitgangspunt 3:

De leerkracht doet ertoe. Het afstemmen op kinderen zal ik als leerkracht moeten doen.

Een voorbeeld van dit uitgangspunt uit onze school:

Een kind uit de kleutergroep had wenningsproblemen aan het begin van het nieuwe schooljaar. Haar knuffeltje gaf haar veel steun en dus mocht ze dat lekker bij zich houden. Op een dag was ze vergeten om haar knuffel mee naar huis te nemen. "O, hij heeft hier geslapen", was de reactie van de kinderen uit de klas. "En hij had géén bedje!" "Als hij vaker hier blijft slapen zullen we een bedje voor hem moeten maken", was de reactie van de leerkracht. Toen kwam de smeekbede: "Oh.... mogen onze knuffels dan ook eens komen logeren?"

Zo werden van schoenendozen voor alle knuffels leuke bedjes geknutseld, en werd het een gezellige logeerpartij!! Toen alle knuffels met bed mee naar huis gingen, ging ook het "wen" knuffeltje mee. Daarna kwam het kind voortaan lachend en zelfverzekerd ZONDER knuffel naar school! In de klas staat sindsdien wel een "oplapmand" met knuffeltjes erin. Als een kind verdrietig is, kan zo'n knuffel als troost gebruikt worden.

Als school doen we al een aantal dingen die met dit uitgangspunt te maken hebben.

- *Het volgen van cursussen*

Aan het begin van elk schooljaar krijgen onze leerkrachten een overzicht met interessante cursussen. Daaruit kiezen zij iets wat aansluit bij het werken op onze school en uiteraard ook bij hun interesse. Door het volgen van die cursussen blijven we vernieuwen, nadenken over bestaande afspraken en blijven we onszelf professionaliseren.

- *POP maken*

Leerkrachten op onze school maken allemaal een Persoonlijk Ontwikkelings Plan. Daarin beschrijven ze wat zij de komende periode willen gaan ontwikkelen. En natuurlijk ook op welke manier ze dat aan gaan pakken.

- *Overleg*

Als collega's overleggen wij op vele momenten. Op die manier willen we leren van elkaar. Kijken we of we dingen op dezelfde manier aanpakken en of er goede doorgaande lijnen zijn. Voorbeelden van dit overleg zijn:

* overleg met de duo-partner die in dezelfde groep werkt.

* overleg met een collega die dezelfde groep heft.

* intervisie: een collega zit met een probleem en brengt dit in zodat anderen kunnen adviseren.

*bouwvergadering: doorgaande lijnen worden besproken en afspraken gemaakt.

*teamvergaderingen: als team bespreken we zaken die voor alle groepen van belang zijn.

*leerlingbespreking, consultatiebespreking, zorgteambespreking: hier bespreken we vooral individuele leerlingen.

- *Observeren*

Door het observeren van kinderen, zie je waar een kind staat en waar hij behoefte aan heeft. Door de gegevens uit een observatie te combineren met gegevens uit bijvoorbeeld werkjes en gesprekken uit de klas en toetsen, kun je mooi aansluiten bij een kind.

- *Coaching*

Soms kun je als leerkracht een paar extra ogen gebruiken. Wat gebeurt er in de groep of met een kind. Wat kan ik als leerkracht nu ondernemen om ervoor te zorgen dat dingen effectiever verlopen. Hoe kan ik dat kind motiveren? Om leerkrachten te ondersteunen zijn er bij ons op school mensen die tijd en vaardigheden hebben om hen te coachen.

Dit zijn een paar voorbeelden van het derde uitgangspunt van HGW. We hopen hiermee een beeld te schetsen van hoe wij leerkrachten toerusten om zo goed mogelijk af te kunnen stemmen.

Groepsoverzicht

Tenslotte nog even iets over het groepsoverzicht. Zoals we bij uitgangspunt 1 al vermeldden, hebben we voor alle groepen een groepsoverzicht gemaakt. Een lijst met de namen van alle kinderen met daarachter een aantal kolommen. Voor elk kind vullen we in wat positief en stimulerend is. Ook belemmerende factoren noteren we. Op die manier kunnen we kijken wat een leerling nodig heeft zo goed mogelijk te kunnen leren. Dat is dus een eerste hulpmiddel om als leerkracht af te kunnen stemmen!

Uitgangspunt 4:

Iedereen heeft kwaliteiten. Ik ben op zoek naar mogelijkheden van kinderen, ouders en mijzelf. Ik ga uit van het positieve.

Een voorbeeld van dit uitgangspunt in onze school:

Stijn heeft moeite met het onthouden van de tafeltjes. Vooral de tafel van 7 krijgt hij maar niet onder de knie. De leerkracht heeft al een speciaal werkblad op zijn contract gezet, hij heeft op de computer geoefend maar nog steeds kan hij het niet onthouden. De juf gaat kijken in het groepsoverzicht. Waar is Stijn nu heel goed in? Waar liggen zijn kwaliteiten? Het is overduidelijk: muziek. Stijn is erg muzikaal en geniet ervan als hij muziek mag maken of mag zingen. Op Stijn zijn volgende contract staat als taak: Ontwerp een rap over de tafel van 7. Samen met twee vrienden gaat hij enthousiast aan de slag. Zelfs na schooltijd spreken ze af om aan de rap te werken. Als ze aan het eind van de week de rap presenteren krijgen ze een groot applaus. En.....Stijn kent de tafel van 7!

Als school doen we al een aantal dingen die met dit uitgangspunt te maken hebben.

- **Vragenlijsten**

De vragenlijsten die de kinderen aan het eind van een schooljaar invullen, bevatten vragen die ons helpen te ontdekken waar uw kind goed in is en waar interesses liggen. Door aan het begin van een schooljaar die lijsten door te nemen, leren we de kinderen en hun kwaliteiten vast een beetje kennen.

- **Kwaliteitenspel**

In de teamvergadering hebben wij het kwaliteitenspel gespeeld. Met behulp van dit spel leer je als leerkrachten elkaars kwaliteiten kennen. Daardoor kun je gebruik maken van elkaars kwaliteiten. Dit spel is in de variant voor kinderen op school.

- **Kwaliteiten van ouders**

Steeds vaker proberen we ook de kwaliteiten van u als ouder te benutten. Daarbij kunt u denken aan hulp bij het atelier waarbij u een soort workshop geeft. Maar ook voor het maken van een nieuw logo, het opknappen van het fietsenhok e.d. maken we gebruik van kwaliteiten die "onze ouders" hebben.

- **Positieve groepsregels**

Als we aan het begin van het jaar met onze groep regels maken, proberen we die positief te formuleren. We kijken dan naar wat we willen, in plaats van wat er allemaal niet mag. Dus Bijvoorbeeld: "Wij lopen door de gang" in plaats van "Niet rennen in de gang". Dit lijkt een klein verschil maar door die positieve draai eraan wordt de sfeer van de regels heel anders

- **De pluim**

Iets anders wat we gebruiken om die positieve sfeer te creëren is de pluim. Als een kind/ de groep iets doet wat beloond mag worden verdienen ze een pluim. De vorm is in elke groep anders maar de pluim zegt: "wat knap, goed gedaan!"

- **Kanjertraining**

De kanjertraining, kijkt ook naar kwaliteiten van kinderen. Kinderen leren elkaar complimenten geven. Ze ontdekken waar zijzelf en hun klasgenoten goed in zijn en

hoe ze dat kunnen benoemen. We starten hiermee in de kleutergroepen en dit blijven we volhouden tot en met groep 8. Op die manier zijn kinderen dus hun hele schoolloopbaan expliciet bezig met dit onderwerp.

- **Feedback**

Het laatste voorbeeld dat we willen noemen is dat we proberen kinderen zoveel mogelijk positieve feedback te geven. Dit kan zowel mondeling zijn als schriftelijk. Bij het nakijken of bij de rapporten proberen we de kinderen positieve dingen mee te geven. Ook in de klas proberen we te benoemen wat kinderen goed doen.

Groepsoverzicht

De groepsoverzichten waarover we u al eerder vertelden spelen uiteraard ook in op dit uitgangspunt. Voor elk kind omschrijven we wat positief en stimulerend is, welke aspecten we willen benutten.

Uitgangspunt 5:

Ik werk vanaf het begin samen met het kind, de ouders, mijn collega's en begeleiders

Een voorbeeld van dit uitgangspunt uit onze school:

Het valt de leerkracht op dat Jan tijdens de rekeninstructie vaak met Lars praat. Lars tekent of schrijft dan snel iets op een blaadje. De leerkracht waarschuwt hen regelmatig en zet ze uiteindelijk zelfs op een andere plaats. De rekentoets daarna maakt Jan veel fouten in sommen waarbij hij meerdere denkstapjes moet zetten. De juf denkt dat hij de uitleg niet begrepen heeft en gaat met Jan in gesprek om te kijken wat hij niet begrepen heeft en of hij nu op zijn nieuwe plaats wel beter de uitleg heeft kunnen volgen. Jan vertelt dat het juist zo moeilijk is omdat de juf zoveel tegelijkertijd vertelt. Eerst kon Lars hem nog helpen, die tekende de som dan op een blaadje. Dat vond Jan fijn want dat hielp hem. Als de juf Jan's moeder spreekt herkent die het wel. Thuis gingen opdrachten vaak het ene oor in en het andere oor uit. Sinds ze met post-it briefjes als geheugensteuntje werkt gaat dat stukken beter. De juf doet er haar voordeel mee. Ze plakt post-its op de tafel van Jan. Als hij iets klaar heeft of uit zijn hoofd kan, gooit hij de blaadjes met een lach weg. Hij mag ook vaker kladpapier gebruiken om zelf tussenstapjes op te schrijven. Ook zit hij weer naast Lars. Die kan soms zo goed uitleggen dat Jan het beter begrijpt dan de uitleg van de juf!

Als school doen we al een aantal dingen die met dit uitgangspunt te maken hebben.

- Collegiaal overleg
Het collegiaal overleg begint al met de overdracht. Als een kind naar een nieuwe groep gaat wordt er in een gesprek tussen de leerkrachten aangegeven waar het kind behoefte aan heeft, wat sterke kanten zijn en overige bijzonderheden. Ook wordt besproken wat er aan extra hulp geweest is. Op die manier hoeft een leerkracht niet helemaal zelf het wiel uit te vinden waardoor het nieuwe schooljaar meteen effectief begonnen kan worden.
- Handelingsplannen worden met ouders besproken en ondertekend.
Op het moment dat uw kind extra hulp krijgt, maken we daarvoor (nog) een handelingsplan. Daarin staat wat we willen bereiken, hoe we dat gaan doen en wanneer we dat evalueren. Als ouder krijgt u dit te zien en ondertekent u dit ook. Op die manier zijn we ervan verzekerd dat u weet wat er speelt op school. Hoe

verder we gaan met HGW, hoe meer de handelingsplannen zullen vervallen. We nemen die informatie dan namelijk op in ons groepsoverzicht. Belangrijk vinden we wel dat u zicht blijft houden op wat er gebeurt op school. Pas als we zover zijn dat we u middels het groepsoverzicht dezelfde informatie kunnen verschaffen, zullen we stoppen met het maken van handelingsplannen.

- Evaluaties en opbrengsten worden doorgespeeld naar ouders.
Het is op onze school heel gebruikelijk dat u de uitslagen van CITO toetsen mee naar huis krijgt. Als het mogelijk is doen we dat tijdens een ouderavond zodat we daar uitleg bij kunnen geven. Als dit niet mogelijk is (juni) zullen we daar een begeleidende brief bij doen. We gaan er vanuit dat u bij vragen binnenloopt. Door samen in gesprek te gaan over de opbrengsten die uw kind behaalt, kunnen we weer kijken wat uw kind nodig heeft in de periode die dan volgt.
- Kinderen worden verantwoordelijk gemaakt voor hun eigen gedrag en werk.
Door steeds vaker ook met het kind zelf in gesprek te gaan, willen we het kind meer verantwoordelijkheid geven. We zullen in gesprek gaan over verschillende oplossingen of bijvoorbeeld verschillende strategieën. Het kind kan dan zijn eigen manier kiezen en gaan uitproberen. Daarna bespreken we of dat gewerkt heeft.
- Hulpouders
Ook dit is een vorm van samenwerken die enorm belangrijk is. Variërend van praktische hulp in de groep bij bijvoorbeeld technisch lezen, themafeest of atelier tot en met meedenken over ons beleid in MR, of het organiseren van activiteiten in de OR. Op deze manier willen we gebruik maken van de kwaliteiten van ouders binnen onze school.
- Externe instanties
Naast alles wat hierboven staat, maken we ook nog gebruik van externe contacten. Ook hier kunt u heel divers denken. Van Eskadee voor de tussen- en naschoolse opvang tot het natuurpark voor excursies. Van de peuterspeelzaal tot en met de medewerkers van SMW. Zo zijn er nog vele voorbeelden te geven. Waar het om gaat is dat we kijken welke externe contacten we kunnen gebruiken om ons onderwijs te optimaliseren.

Het groepsoverzicht:

We hebben voor alle groepen een groepsoverzicht gemaakt. Een lijst met de namen van alle kinderen met daarachter een aantal kolommen. Informatie over het kind wat van belang is voor zijn werken in de groep komt hierin staan. Een goede manier om aan informatie te komen is in gesprek gaan **met** het kind. Voorheen gingen we vaak in gesprek **over** het kind. Dat gebeurt natuurlijk nog. Alleen willen we waar het kan de kinderen ook meer laten meedenken. Op die manier krijgen we andere informatie. Kinderen weten soms haarfijn te benoemen waar het in zit.

Uitgangspunt 6:

Ik werk doelgericht en zoek naar richtinggevers voor mijn handelen, gebaseerd op wat het kind wél kan

Een voorbeeld van dit uitgangspunt:

Jan uit groep 3 komt 's ochtend binnenstormen, gooit zijn jas en tas op de grond en rent de leerkracht voorbij naar de bouwhoek. De leerkracht roep: "Jan, doe eens normaal!" . Jan kijkt niet-begrijpend en rent weer verder. Dan realiseert de leerkracht zich dat "normaal" geen duidelijk doel is. Wat bedoelt ze er eigenlijk mee. Wat is normaal voor een 6-jarig kind met veel energie en enthousiasme? Als ze later even tijd hebt specificceert ze "normaal" voor zichzelf.

1. Als je binnenkomt hang je je jas en je tas aan de kapstok
2. Dan groeten we elkaar
3. Dan ga je naar je stoel
4. dan mag je zacht kletsen tot we met de les beginnen.

In de pauze bespreekt ze dit met Jan. Ze vertelt hem dat ze zijn "binnen-kom-gedrag" wil verbeteren. Eerst laat ze hem vertellen wat hij zelf goed "binnenkom-gedrag" vindt. Jan weet het heel goed en is akkoord met de doelen. Hij voegt er aan toe: "samen met mijn vriend Luuk want die helpt mij altijd." Dat vindt de juf een goed idee want ze heeft gezien dat Jan rustiger wordt als hij met Luuk werkt of speelt. Als de juf vraagt of ze nog iets moeten doen voor ze morgen starten zegt Jan: "jij moet het aan mijn moeder vertellen". Dat gebeurt en moeder vindt het een super idee en gaat ook thuis weken aan de eerste twee doelen. Ze gaan de dag erna fanatiek van start!

Als school doen we al een aantal dingen die met dit uitgangspunt te maken hebben.

- Doelen per les
Op het moment dat we een les gaan geven, hebben wij als leerkracht voor ogen welk doel we met die les hebben. Waar mogelijk zullen we dat doel ook met de kinderen bespreken. Aan het eind van de les kunnen we dan samen met de kinderen evalueren of we het doel bereikt hebben.
- Leerdoelen: Groep – subgroep – individu
Niet bij elke les zijn de doelen voor alle kinderen gelijk. Zo is het bijvoorbeeld bij rekenen zo dat sommige kinderen werken met de minimale doelen. Dat betekent dat zij niet alle opdrachten meedoen. We kijken naar de mogelijkheden van de kinderen en stemmen dan af wat zij moeten maken. Soms zijn de minimale doelen uit de methode toch teveel gevraagd voor een kind. Dan krijgt een kind een eigen leerlijn. Op die manier sluiten we aan bij het kind. Belangrijk is altijd dat een kind wel vooruitgang laat zien. Niet in vergelijking met de groep maar in vergelijking met zichzelf.
- Leerproces:
Het beeld dat we als leerkracht 1 keer uitleg geven en dat vervolgens iedereen aan de slag gaat, zul je niet veel tegenkomen. Bij ons verlopen de lessen meestal als volgt: We schatten de beginsituatie in door observeren en overdracht. Dat betekent dat we al voor de les bedenken welke kinderen misschien minder uitleg nodig hebben en al meteen zelf aan de slag kunnen. Ook weten we bij welke kinderen de stof problemen op kan gaan leveren. We gaan eerst een algemene uitleg geven. Daarna gaat het grootste deel van de groep aan het werk en gaat de leerkracht met een klein groepje aan de slag. We geven dan verlengde instructie. Soms hebben kinderen daaraan nog niet genoeg en kijken we wat er nog meer nodig is aan hulp.
- de algemene schoolregel

Onze schoolregel is: gedraag je zo dat jij en ook de ander zich daar prettig bij voelen. Doordat we deze regel aan het begin van elk schooljaar duidelijk introduceren, kunnen we er later ook feedback op geven. Als er situaties ontstaan die niet prettig zijn, kunnen we het gesprek aangaan met deze regel als doelstelling.

Het groepsplan.

Naast het groepsoverzicht waarin we per kind kijken, hebben we ook een groepsplan. Hierin schrijven we per vakgebied de doelen, leerlijnen, materiaal en aanpak voor de komende periode. Ook specificeren we in dit groepsplan wie wat nodig heeft. Welke kinderen hebben behoefte aan concreet materiaal. Welke kinderen hebben extra uitleg nodig of misschien een maatje om mee samen te werken. Welke kinderen kunnen zich beter concentreren als ze een stille werkplek hebben. Alle dingen die we per kind beschreven hebben in het overzicht komen hier terug. Op die manier houden we overzicht op de doelen en behoeften van de kinderen.

Het laatste uitgangspunt van HGW is uitgangspunt 7 We werken systematisch en zijn open en duidelijk naar elkaar; kind, ouders, leerkracht en begeleiders.

Een voorbeeld van dit uitgangspunt:

Bij dit uitgangspunt is een concreet voorbeeld lastiger. Daarom willen we het systematische van HGW aan u uitleggen. Hoe verloopt het proces van een groepsplan? We doorlopen de volgende stappen:

1. Verzamelen en analyseren van leerlinggegevens.
Hier willen we zoveel mogelijk over uw kind te weten komen.
2. Signaleren van leerlingen die extra begeleiding nodig hebben.
Vooraf kijken we naar de doelen van een periode en bekijken we welke leerlingen niet genoeg hebben aan het basisaanbod.
3. Clusteren van leerlingen die vergelijkbare onderwijsbehoeften hebben.
Natuurlijk kunnen we geen 25 kinderen individueel benaderen. Maar we maken groepjes van kinderen die extra uitleg nodig hebben, of die beter samen kunnen werken of bijvoorbeeld verdieping nodig hebben.
4. Opstellen van een groepsplan
Alle informatie die hierboven staat, zetten we in een groepsplan. Dit is de rode draad voor onze lessen.
5. Uitvoeren van het groepsplan
6. Evalueren van het groepsplan.
Wat ging goed, wat niet, waar moet ik in mijn volgende groepsplan rekening mee houden.

Deze cyclus volgen we drie keer per jaar. Op dit moment alleen nog bij rekenen maar dit gaan we uitbreiden naar de andere vakgebieden.

Als school doen we naast het bovengenoemde nog meer dingen die met dit uitgangspunt te maken hebben. Wat we al doen:

- Weekplanner
In alle groepen hebben dezelfde map liggen met een dag of weekplanning. Door die vooraf in te vullen, plannen we ook op welke momenten we bijvoorbeeld tijd hebben om de extra uitleg te geven.
- Stilteplaats
Als proef willen we in de aula op verschillende momenten een stille werkplek creëren. Kinderen die last hebben van overleg in de klas, kunnen dan na overleg met de leerkracht daar gaan werken. We willen op die manier tegemoet komen aan

zowel de kinderen die samen willen werken als de kinderen die absolute stilte nodig hebben.

- **Leerlingbesprekingen**
De leerkracht en de IB-er spreken meerdere keren per jaar de leerlingen door. Dan bespreken we welke kinderen specifieke behoeften hebben en hoe we die kunnen realiseren. Die leerlingbesprekingen willen we zo plannen dat ze aansluiten bij het maken van de groepsplannen.
- **Groepsbezoeken en Maatjeswerk**
Twee keer per jaar gaan wij "een kijkje in de keuken" nemen bij een collega. Door bij elkaar op bezoek te gaan en daarover een gesprek te hebben, willen we enerzijds de rode draad bewaken. Anderzijds kunnen we elkaar leervragen voorleggen en samen kijken hoe we zaken het best aan kunnen pakken. Naast dit maatjeswerk zijn er ook nog groepsbezoeken. De bouwcoördinator gaat kijken in de verschillende groepen om de doorgaande lijnen te zien. Te kijken of er dingen zijn waar andere groepen van mee kunnen profiteren, waar meerdere mensen tegenaan lopen (zo is de stilteplaats ontstaan) of waar hulp geboden kan worden. ook de IB-er legt groepsbezoeken af. Die zijn meer gericht op de onderwijsbehoeften van de verschillende leerlingen en hoe de leerkracht daaraan tegemoet kan komen.
- **Onderwijsaanbod wordt intern geëvalueerd en indien nodig aangepast:**
Naar aanleiding van maatjeswerk, groepsbezoeken, signalen uit de praktijk of van buitenaf evalueren steeds wat we aan het doen zijn. Doen we wat we zeggen en doen we dat goed? In verschillende vergaderingen kijken we wat we willen behouden en waar we dingen willen veranderen.

Tot zover de uitleg over het HGW in onze school.

We zijn nog druk lerende maar zien zeker de meerwaarde. De komende tijd gaan we verder met het invoeren van de groepsplannen en -overzichten. We blijven evalueren maar de combinatie van wat we geleerd hebben bij BAS met wat we nu leren bij HGW zorgt er voor dat we aan kunnen sluiten bij uw kind. Op die manier willen we het beste uit de kinderen halen!

Handelingsgericht werken

